

DIN COMEDIILE lui T. ALEXI.

Slavă Domnului, *

* * masa e pusă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
COMEDIE ÎNTR'UN ACT.

EDITURA LIBRĂRIEII CIURCU,
BRASSÓ.

B. 386950-10

Slavă Domnului, * *

*** * * masa e pusă.**

Comedie într'un act

de

LEON GOZLAN.

Localisată de

THEOCHAR ALEXI.

EDITURA

LIBRĂRIEI CIURCU, BRASSÓ

1903.

PERSÓNELE :

Generalul de Saint-Paulin.

Da. de Saint-Paulin, soție-sa.

Hermance, fiica lor.

Lombard, soțul Hermancei.

Roussillon, servitor } la Saint-Paulin.
Augustine, camerieră }

Acțiunea se petrece la Paris în timpul de acum.

O sufragerie (sală de mâncare) cu ușe în fund și uși în ambele părți. În fund în dreapta și stânga ușei câte un bufet cu farfurii, serviete și altele. În mijlocul scenei o masă întinsă, cu farfurii, și servete pentru 12 persoane. Bide, tacâmuri, flori etc. Pe fie-care farfurie este câte o servietă. În dreapta și stânga mesei staă câte 6 scaune lipite de pereții sălei.

Voia de reprezentare se procură dela autor.

Adresa: Librăria Ciurcu, Brassó.

70879

Tipografia CIURCU & COMP., Brassó.

SCENA I.

Roussillon și **Augustine**, sunt ocupați a aduce farfuriile cu mezeluri de pe bufeturi pe masa întinsă și a le arangia acolo.

Roussil. (aședând o farfurie pe masă). Deu ar merita să se scrie în gazete: Tată, mama și fiica se cunună în aceeași zi.

Augustine. (ca Roussillon). Așa deșu, numai cât tata și cu mama după o căsătorie de cinci decii de ani, își serbeză din nou cununile, care este numai ca și o aducere a mințe, până când fiica se mărită aieva, ceea ce este o întâmplare cu mult mai frumoasă și mai însemnată.

Roussil. (trece pe avanscenă). Cu toate astea este o frumoasă întâmplare seă coincidentă, decă nu ți-e cu supărare, că imitez limbajul inteligenților, o chestie, pe care nu o cam agreezi.

Augustine. Ași, fugi de colea, dór vrei să-ți bați joc de mine, cređi că nu ți-am înțeles farafasticul, vrei să joci pe pamfle. (Vine și ea pe avanscenă). Dar mă rog, să nu ne uităm vorba. Lasă pe bătrâni și să ne gândin la cei tineri. In fine

s'a realizat — veđi că și eă sciă să mă esprim pe limbagiu — s'a realizat am ăis mult dorită căsătorie; în acest moment însurăței sunt la primărie, înconjurați de părinții și martorii Domnialor.

Roussil. De ađi încolo dară Domnișóra Hermance, coconița noastră, se va numi D-a. Lombard.

Augustine. După cum și eă peste puțin mă voi numi Dómna Roussilon... Și noi vom face ca stăpâniă nostriă, nu-i așa Roussilon? Mai întâiă mergem la primărie, înapoindu-ne, seă reîntornându-ne d'acolo, decă așa îți place mai bine, vom dejuna, tot așa cum aă s'o facă și Domnialor; după dejun cununie la biserică, după cununie dineu, bal și așa mai departe.

Roussil. Ai uitat ridichile.

Augustine. Și mergem în cărêtă atât încolo cât și încóci.

Roussil. Incolo și încóci.

Augustine. Va fi o ăi minunată.

Roussil. Splendidă ăi. Dar uită de piper.

Augustine (aședând cele 6 scaune de lângă păretele stâng la masa înaintea cuvertelor). Tu cu o cravată albă, ghete de lac și cu un frac noă de nouă.

Roussil. (ocupat cu scaunele din drépta). Tot ce-mă pot permite.

Augustine. Eū cu voal și cunună de flori de portocale și cu un buchet alb în mână

Roussil. Trece, merge și asta ni-o putem permite.

Augustine (de după masă în-mijloc). Ce ai ȃis Domnule Roussillon, trece, merge . . .

Roussil. Pardon, voiam să ȃic . . . dă-mi blidul cu stridiī. Așa . . . (examinēză cu luare a minte masa întinsă). Acum nu mai lipsește nimic.

Augustine. Nimic?

Roussil. Absolut nimic.

Augustine. Absolut nimic.

Roussil. (înaintēză, erăși pe avanscenă). Acum pot veni cu toȃii și tata și mama, și mirele și mireșa, orī când vor voi; tôte-s în regulă, tôte-'s gata. Graȃie Domnului masa e dresată. (Repetă cu apăsare). Graȃie Domnului. . . . (îmbrăȃșeză pe Augustine) masa e dresată. ȃi și tu Augustine ca și mine, graȃie Domnului, masa e dresată.

Augustine (ridēnd). Ce ideia, orī capriciī, dēcă așa-ȃi place mai bine.

Roussil. (ridēnd). ȃi dară: slavă Domnului masa e pusă, dēcă nu-ȃi place a vorbi pe radicale.

Augustine. Cât despre asta, nici vorbă! Dar de ce să ȃic.

Roussil. Ca să-mi faci o plăcere.

Augustine (ridând). De prisos lucru.

Roussil. A-mi face mie o plăcere, nu e nici o dată lucru de prisos.

Augustine. Nu înțeleg ce plăcere-ți poți face decât eu —

Roussil. Pentru noi două este o mică întâmplare, un mic eveniment, a fi dresat această masă, fără a fi făcut vr'o eróre, punând ceva pe dos, ori uitând de ceva, și fără a fi spart ceva din mulțimea de lucruri fragile; étă pentru ce mi-ar face plăcere, decât ai voi să împarți cu mine satisfacțiunea ce resimț și decât ai dice acum împreună cu mine din suflet: Grație Domnului, masa e dresată.

Augustine (zimbînd). Cu dragă inimă sunt gata a împarți cu tine bucuriile și suferințele dară nu și nebuniile tale. Ear ceea ce-mi ceri, este o nebunie... s'o lăsăm dară neconsumată.

Roussil. Așa dară tu cređi, că poți ține de nebunił tóte dorințele mele?

Augustine. Pe tóte nu, dar' p'asta...

Roussil. Așa, vreał dară să-ți reservezi tot de-a-una decisiunea, să mă judeci, decât cer vr'un lucru cu minte séu vr'o nebunie — ciudată trebă și curiósă.

Augustine. Parî a fi aprópe ofensat de refusul meũ, tonul teũ țifnos. . .

Roussil. Décã nu voiescî sã-mî faci pe plac, când e vorba d'un nimic, ce va fi, o Dómne, când sã va trata de chestiuni mari? M'ai îndatora pré mult.

Augustine. Cu ce?

Roussil. Décã aĩ bine voi a face mai puțin pe dama cea mare.

Augustine. Pe dama mare? Dar tu nu faci pe boier?

Roussil. Sci pré bine, cã nu mî-este caracterul, și cã prefer a te ruga. . . . așa darã, decã mē placî dragã, și simplu: slavã D-lui, masa e pusã.

Augustine. Nu, mai întâiũ voiesc a te auđi cum sci comanda.

Roussil. Ah, eũ însã nu voiesc a comanda, nici o datã nu ți-oĩ comanda, dar te poftesc sã đici..

Augustine. Nu voiescî darã sã pãrãsescî acéstã ideia.

Roussil. Ce aĩ crede tu de mine, decã ți-așĩ ceda în acéstã chestie? Acum însã fi drãguță și spune încet de tot, mē voi mulțãmî și cu atãta, cât vei voi de încet: Slavã Domnului, masa e pusã. (Pausã). Aștept. . . . (Pausã). Aștept. . . . (Pausã). Aștept. . . Nimic. Eatã-țĩ daũ una din aceste prãjiturĩ, de-i đice. . . .

Augustine. Numî trebuie nici o prăjitură.

Roussil. Un pizmete dară cu ciocolată, și dără, și dragă...

Augustine. Ce, mă ții d'un papagal de creși că mă voi porni să vorbesc decă-mi dai zaharicale.

Roussil. Dar pentru o îmbrătoșare?

Augustine. Ce încăpăținare!

Roussil. Din parte-mi, ori din parte-ți?

Augustine. Eă am dreptate.

Roussil. Bucătăreșa noastră n'ar fi așa de ursuză.

Augustine. (cu voce secă). N'ai de cât a te adresa d'ensei Cluj (Să aședă în dreapta la coda mesei).

Roussil. Nici cusătoreșa cocónei n'ar fi ca tine.

Augustine (cu voce și mai seacă). Ce-mi pasă.

Roussil. Mereu vorbesci de tonul meu cătră tine, cred că al tēu...

Augustine. Este cum trebuie să fiă.

Roussil. (să aședă în stânga în colțul mesei). Decă vreai să-mi fi soție, trebuie să te desberii de acest ton.

Augustine. N'am să-l schimb.

Roussil. (să scólă furios). Când vei fi soția mea...

Augustine. (să scólă furiósă). Eii bine, când voi fi soția ta.

Roussil. (ia primul scaun din stânga și-l restornă). Veî trebui să te supui.

Augustine (asemenea cu primul scaun din drépta). Par' că n'ași putea să cred.

Roussil. (restornă al doilea scaun). Eă însă ȃic, că va trebui să te supui.

Augustine (asemenea). Nu și nu!

Roussil. (restornă al treilea scaun). Ți-ași arêta eă ție.

Augustine (asemenea). Tu?

Roussil. (restornă al patrălea scaun). Eă!

Augustine (asemenea). Ași voi să te vêd.

Roussil. (restornă al cincilea scaun). Și de câte ori o voi voi, veî trebui să ȃici (dăy cu pumnul) în masă. Slavă Domnului, masa e pusă.

Augustine (resturnând scaunul sêu). Ba nu, nu voi ȃice așa, ș'apoî nici nu sunt și nici nu voi fi, nu voiesc să-ți fiă soție.

Roussil. (restornă al șeselea scaun). Cu atât măi bine.

Augustine. (asemenea.) Cu atât măi bine.

SCENA II.

Precedenții, Hermance în rochie de mirésă cu cunună și voal, **Lombard** în frac și cu cravată albă.

Herm. (mirată de scaunele resturnate). Dar pentru numele lui Dumneȃeu! . . .

Lomb. Ce va să dică asta?

Roussil. Punem masa de dejun.

Lomb. (înainteză pe avanscenă). Nu pré sémână.

Herm. (asemnnea). Că desordine! Babaca și neneca vor fi îndată aici...

Lomb. Aă sosit, sunt cu martorii noștri de cununie, aici alătura 'n salon.

Herm. Vreaă să sciă...

Augustine (bâlbâind). A fost... co.. o o conită..

Lomb. (cătră Roussil). Spune dară tu...

Roussil. A fost... co... o o conașule.

Augustine. N'are dreptate.

Roussil. Ce fel, îndrăznesci?

Augustine. Este un mojić.

Roussil. Și tu o... o...

Augustine. Este un gogoman.

Roussil. Și tu o... o.

Augustine o... o ce fel de o?

Roussil. o... o.

Herm. Ajungă-vă. Indată vă gonesc pe amândouă, decă nu-mi veți spune la monent cauza acestei scene. Ați avut ordin a pune masa și a pregăti tóte până ce vom reveni, noi însă găsim aici o disordine, care ne pare a fi urmarea unei desbinări, unei certe.

Lomb. (catră Roussillon). Așa dară? . . .

Roussil. După ce am gătat cu masa, m'am așezat frumușel pe un scaun și am ȃis: Slavă Domnului, masa e pusă.

Augustine. Ba n'ai ȃis așa.

Roussil. Adevărul este că am ȃis: Grație Domnului, masa este dresată.

Lomb. Asta-i tot?

Roussil. Ba nu coconașule, căci eū am voit ca Augustine să ȃică tot așa.

Lomb. (cu viociune). Ce?

Roussil. Una din două.

Lomb. Ci spune, de,

Roussil. Slavă Domnului, masa e pusă.

Augustine. Ear eū, n'am voit să spuī.

Lomb. Asta seū cealaltă?

Augustine. Nicī una din două, coconașule.

Roussil. Din vorbă 'n vorbă ne-am aprins, dintru întâiū ne-am rēstit unul cătră alt, apoi am strigat și în fine ne-am înfuriat întru atâta, încât eram mai mai să aruncăm scaunile unul în ȃapul altuia. Din fericire le-am scăpat pe tôte din mânī.

Lomb. Décă ne 'ntrebați, nu sciū, ȃeu lui Dumneȃeu, să vē spuī, care dintre voi două este mai prost. Unde ați putut servi și unde ați fost

crescuți? Văduț-ați undeva asemenea gogomănie, auți colea să vă luați de pěr pentru asemenea lucru de nimic!

Augustine (oferă Hermancei un scaun). Aveți dreptate coconașule, dar.

Lomb. Ce fel de dar?

Augustine. Unei femeii, decă e femeia trebuie să i se facă pe voie.

Herm. (se aședă pe scaunul oferit de Augustine).

Lomb. Pe voie, pe voie? Dar aici era vorba să faci tu pe voia altuia.

Herm. Păi — asta ar fi fost lumea 'ntorsă, coconașule.

Roussil. Și bărbatu-și are drepturile sale.

Lomb. De bună sémă.

Roussil. (cătră Augustine). Auđit-ai?

Lomb. Ce, dór nu vă porniți din noú? Luați-vé un exemplu după noi. Decă eú ași đice cătră scumpa mea Hermance, cum a đis Roussillon cătră tine Augustine: draga mea, te rog spune odată: slavă Domnului, masa e pusă.

Herm. (se scólă), Eú 'una n'ași đice astă vorbă.

Lomb. (mirat). Ba đeú, nu ai đice?

Herm. (hotărítă). Nu.

Augustine (privesce spre Roussillon). Auđit-ai?

Rousil. și Augustine (staū pe avanscenă, ascultă și rid în secret),

Lomb. Și de ce nu mă rog?

Herm. Fiindcă ai vorbit despre drepturile bărbatului asupra femeii, prin urmare și despre drepturile, ce pretinzi a avea asupra mea, și ...

Lomb. Ai înțeles pe dos ideia mea... am dis, că trebuie să dăm un bun exemplu ómenilor noștri, dar ...

Herm. Tocmai da, tu exemplul stăpânirei, eū exemplul necondiționatei supunerii.

Lomb. Necondiționatei supunerii? Nu, ș'apoi acest drept nu este fondat prin capriciu, ci prin amor și nu l'am exercitat, de cât prin o rugare. Nu așa sufletelul meu, decât te rog să ȃici acea vorbă...

Herm. Cunosc maniera rugărei tale. Astăȃi mergend în trăsura la primărie am voit să-mi puī o mantilă albă de atlas, tu însă o dată cu capul ai vrut să fiă una de mătase rosa.

Lomb. După tóte mantila albă a învins.

Herm. Da, după tóte, adică după o desbatere de o óră întrégă.

Lomb. Desbatere amicală. Cu un cuvânt, tu n'ai cedat.

Herm. Nu, căci nu m'am simțit îndatorată a rămânea pe jos.

Lomb. Mai sciî decât n'ai avut dreptate. Era o chestie de gust, eû însă cred că gustul tēu e mai bun de cât al meû și d'aceea a trebuit să decidă. Acum însă se tratēză de alt lucru. Ce-ți cer? Voim să arētăm ómenilor noștri, că avem mai multă minte de cât ei și că nu ne eșim din fire pentru o copilărie. Și acest merit l'ai putea dobândi prin simplele cuvinte: Slavă Domnului, masa este pusă.

Herm. Nu ți-am cedat ađi diminēță, deci decât așî voi să-ți cedez acum, m'ai ține de o femeie fără caracter.

Lomb. (cu rēcělă). Nu mai insist, dar veđi ce lucru neplăcut ca servitorii să fiă martorii îndărătniciei tale, a îndărătniciei tale în prima đî, ba în prima óră a căsătoriei nóstre.

Herm. A cui e vina? A ta.

Lomb. Ba a ta, căci tu ai refusat.

Herm. Și cine a pretins? Tu.

Lomb. (cu ton sec). Ajungă-ne.

Herm. (asemenea), Destul.

Roussil. (uită de sine și rîde cu hohot).

Lomb. (cătră Roussiilon). De ce rîđi, nătărăule?

Roussil. Eû nu rîd, Domnule.

Lomb. Dar ai rîs.

Roussil. (serios). Am suris.

Lomb. De ce ai suris?

Roussil. D'apoî de,... Domnule.

Lomb. Tacî! (Cu vioiciune cătră Hermance). Vedî, Hermance urmarea purtărei tale, rodul purcederei tale, rezultatul refusului tēu curios și al obstinațiunei tale. M'ai făcut de rîs, m'ai pus pe o tréptă cu servitorul meû, care rîde, vedēndu-mē întocmai 'n aceeași pozițiune, în care este el însuși. Augustine nu-l a cedat lui, tu nu mi-ai cedat mie, asta vedî e bucuria lui. Și tu poți să te bucuri de isprava ta.

Herm. Astea tôte ți le închipesci numai.

Roussil. (rîde).

Lomb. (cătră Hermance). Audî cum a rîs érăși.

Herm. Gonesce-l dară.

Augustine (rîde multămită).

Lomb. (tare). Să-l gonesc. Ar fi tocmai ca și când m'ași goni pe mine însumi, căci tu ne-ai adus pe noi, în asta, cu părere de rău trebuie s'o dic, în astă situație amabilă.

Herm. Așa dară îi voi spune eû acestui obraznic...

Lomb. (arată spre Augustine care încă tot rîde). Atunci și aici ar fi încă o obraznică (Mai încet). Așteptă,

nu vorbi cătră nici unul din doi. Dar așa te rog, pe viitor să nu mai provocî spiritul de negațiune la servitorimea noastră.

Herm. (cu vioiciune cătră Augustine, care n'a încetat încă de a rîde). Augustine.

Augustine. Coconiță...

Herm. (cu ton sec). Nu mai am lipsă de serviciile tale.

Lomb. Ce faci?

Augustine. Coconița-mî dă drumul. N'am rîs de cât numai de bucurie și de satisfacție, că coconița este de o părere cu mine. Decă am îndrăznit... am fost împinsă de spiritul de alianță.

Lomb. (cătră Hermance). Ce ți-am spus eă?

Herm. N'am lipsă de serviciile tale, auđit-ai, ți-să va număra simbria pe o lună...

Augustine. Dar mă rog coconiță, am fost atât de mulțamită, de fericită, că nici D-ta n'ai voit să ăicî...

Herm. Cine ți-a spus, că nu voiesc să ăic?

Augustine. Chiar D-ta coconiță și încă destul de tare.

Herm. (la o parte). Ce strimtorare!

Lomb. (cătră Hermance). Esistă un mijloc simplu, de a rămănea în drept și a sfărși tótă istoria; ăi; Slavă Domnului, masa e pusă.

Herm. Sfatul tău este vătămător pentru mine.

Lomb. Hermance.

Herm. Mă umilești.

Lomb. Tu m'ai umilit pe mine, căci ai arătat că n'am destulă considerațiune dinaintea ta, pentru a te putea decide, ca să ții . . . dar îți promit că are să se mai țină în prezența ta.

Herm. Nicî o dată.

Lomb. Augustine, de ce Napoleondorî, decă vei ține: Slavă Domnului, masa e pusă.

Roussil. (s'a apropiat de Augustine. Incetinel cătră dânsa). Di . . .

Herm. De ce Napoleoni decă nu vei ține.

Roussil. (incetinel cătră Augustine). Tacî.

Lomb. Decă ascuți de mine, îți dau cincî sute de francî.

Roussil. (tot așa). Iute încăpățînată.

Herm. O miî de francî decă nu ascuți.

Roussil. (tot așa). Nicî un cuvânt, limbută.

Lomb. Două miî de francî.

Roussil. (tot așa). Haide, haide!

Augustine. Ei bine . . . Slavă Domnului . . .

Herm. (ia pe Augustine de braț și o trage la o parte. Incetinel cătră dânsa). De vei ține, vei povesti lui Roussillon istoria cu friserul meu . . . scîi bine, care.

Augustine (își plecă capul).

Lomb. Ci sfârșesce, spune, de!

Augustine. Cu neputință.

Roussil. (la o parte, trecând ér pe al doilea plan). Coconița i va fi promis de bună sémă o sumă cu mult mai mare.

Lomb. (ia pe Roussillon de braț și-l aduce pe avanscenă). Bine, decă-î așa, va dice Roussillon. . .

Roussil. Tot ce veî comanda coconașule.

Herm. (cu energie cătră Lombard). Ea séma D-le, pré te întreci.

Lomb. Am să merg pân'la țintă.

Herm. (merge spre drépta cu demnitate). De prisos Domnu'le, căci eū una mă retrag. Nu voiesc să mai servesc de spectacol servitorimeî nóstre, nu voiesc ca să mai fiū obiectul rîsetelor vóstre. (Vrea să esă dar să opresce lingă masă). Acum îți cunosc caracterul D-tale cel scârbos, ah, cu o oră pré târđiū (aruncă o servetă în aer).

Lomb. (spre stânga, tot lingă masă). Dar eū, cum de nu ți-am cunoscut caracterul cu o oră mai nainte. (Aruncă o servetă în aer).

Herm. (oprimată). Acum e pré târđiū.

Lomb. (asemenea). Din nefericire.

Herm. (cu voce înecată). Da . . . din nefericire!
Cel puțin decă cununia civilă, ar deveni nevalabilă fără de cununia preoțească.

Lomb. (aruncă o servietă în aer). Barem decă ar avea omul răgaz 24 de ore ca să se căiească de o asemenea cununie.

Herm. (încându-și lacrimile, aruncă o servietă în aer).
Căința duréză o viétă întregă . . .

Lomb. (aruncă o servietă în aer). Acéstă stare, acéstă stare!

Herm. (servietă în aer). Așa pedépsă!

Lomb. (servietă), Ce nenorocire!

Herm. (servietă). Ce chin!

Lomb. Ei bine Dómnă pentru a micșora acest chin nu vom trăi împreună, de și ne vedem căsătoriți.

Herm. (plânge). Consimț, nimic de comun între noi doi (aruncă o servietă)

Lomb. (aruncă mai multe serviete). Nimic, dar nimic.

Herm. (plânge cu amar, se lasă pe un scaun). O mamă, mamă.

Gener. (de după scenă). La masă, la masă

SCENA III.

Precedenții. Generalul. D-na de Saint-Paulin.

D-na. (intră și vede picând la pământ ultimele serviete aruncate de Lombard ér pe Hermance în lacrimă). Dar pentru Dumnezeu ce s'a întâmplat? Ce gălăgie.

Gener. Un bombardement cu serviete.

D-na. Fiă-mea în lacrimă.

Herm. Ah mamă, cât sunt de nefericită.

Gener. Ce va să dică acest chaos de scaune și de serviete, acum pe timpul dejunului, ér mie mi-e fόμε, tare fόμε.

Herm. (îngânând). soțul meu...

D-na. Deja...

Lomb. Mamă sócră.

Herm. Lasă-mě să spuă eă...

Gener. Unul seă altul... dar de grabă, voim să auđim iute, căci mi-e fόμε, tare fόμε, mor de fόμε.

Herm. (în brațele mamei sale). Acest domn... (arată spre Lombard). Acest domn a voit să mă siléscă.

D-na. Să te siléscă? La ce?

Herm. Să mă siléscă, a ăice...

Augustine. Coconiță,...

Gener. (cătră Lombard), Spune iute, fόμεa mă omórá.

Lomb. Mamă-sócră:

D-na. Tacî. Vorbesce tu, draga mea.

Herm. A voit să mă siléscă să ȃic, ceea ce n'a voit să ȃică Augustine.

Roussil. Ceea ce am voit eũ, ca să ȃică Augustine.

Gener. El a voit... ea nu... și totuși ea a voit.... Dracu să vè pricépă. Mi-e fόμε....
(cătră Lombard). Spune mai bine D-ta, dragă Lombard.

Lomb. Tată-socrule...

D-na. Tacî, domnule. Spune tu sufletu-meũ, povesteste-ne întêmplarea. Ce n'ai voit adică să ȃici?

Roussil. Slavă Domnului, masa e pusă.

D-na. Tacî mișelule. (Cătră Hermance). Spune de, ce n'ai voit să ȃici cu nici un preț.

Roussil. Slavă Domnului, masa e pusă.

D-na. Tăcere ȃic, la dracu, tăcere, Ci spune-mi pentru Dumnedeũ...

Herm. Da în adevër n'am voit să spuî ce spune Roussillon.

D-na. (ridënd). Asta-î tot, ba deũ?

Gener. Sunt pocăltit de fόμε. (Merge spre fund și examinează mâncările aședate pe masă).

D-na. (ridënd cu hohot). Dar asta-î de necređut.

Gener. Ce fel, nu cređi, că mî-e fόμε?

D-na. Cine vorbesce de fόμεa ta.

Gener. Ci, eũ, eũ vorbesc de fόμεa mea.

D-na. (riđend). Și n'ai voit s'o đici, sci că are haz.

Gener. Ce haz, fόμεa mea haz, ba nici de cum. (Vine ér pe planul întâiũ).

D-na. (riđend). Décă 'n căsătoria vóstră, nu veți avea altă sfadă, de cât pe asta...

Herm. Cum, maman, D-ta găsești că-ı lucru puțin...

D-na. Nu sunteți de cât nisce copii întrecuți.

Gener. Ba nebunı..., dar la ce mă mir. Eũ sciũ de o istorie cam ca asta. Amicul meũ cel mai bun, generalul... general... ba nu, era nu-
mai colonel... ba nici colonel... a fost avocat... așa dară acest căpitan Dumortier... cred că-ı
chiema Dumortier...

D-na. Da, generale.

Gener. Ce memorie minunată. Cât despre mine, fόμεa mă tâmpesce (cătră Dómna). Ci ajută-mı, la dracu.

D-na. Da, generale,

Gener. Voiesc să spuı istoria amicului meũ celui mai bun a notarului Dupilon... acest Dupilon... nu-ı așa că-ı chiamă Dupilon... ba nu, nu-ı chiamă așa.

D-na. Nu, generale.

Gener. Sciî Hermance, are o moşie în apropierea familiei Morna, care se înrudesc pe departe cu verişoră ta, dar ce ȃic, nici nu este verişoră ta... şi locuesce în departamentul Gers, adică... dar cu un cuvânt, pe scurt ȃis.

D-na. Pe scurt ȃis generale,....

Gener. O miă de draci, ce fôme blăstemată! Aşa dară aceşt general Dumorier, a vrut într'una din ȃile a sili pe soţie-sa să ȃică... staţi numai, să ȃică...

D-na. Să ȃică? Ce?

Gener. Apoi veđi dragă, am uitat ca pământul ce. Soţie-sa refusă... el insistă... ea refusă şi mai mult... în fine din refus în refus se născu o cértă, bună óră ca şi asta, care ne împedecă de a dejuna. Acum însă daţi-mi să mănânc.

D-na. Dar căpitanul ce a făcut?

Gener. Ce a făcut? A omorît pe soţie-sa.

Toţi. Ah, Dumneđeule.

D-na. A omorît pe soţie-sa?

Gener. Da şi decă aşi avea-o acum aici sub mâna mea, aşi înghiţi-o cu pěr cu tot.

D-na. Fugi d'acolo, om eşti, omule?

Gener. Nu draga mea, sunt lăcomia întrupată. Să sfârșiți odată, să nu mai aud de gălcévă vóstră. Audi colea să rețineți pe nisce ómenī cu minte de la dejunul lor, numai și numai din cauza, fiindcă o limbută vrea séu nu vrea să dīcă ceva. Eū sciū una. Dēcă în đīua cununiei nóstre ași fi đis: Christino, spune un an de đile, ceea ce nu voiesce să spuī Hermance, tu ai fi spus-o un an de đile. Așa dară Christino, spune un an de đile... ba nu, un an ar fi în adevěr pré mult, dar spune de trei ori una după alta...

D-na. Dómne, Dómne cu plăcere! Spuī de trei ori, fiă și de dece ori una după altă.

Herm. Ba đeū maman, voiesci să-mī dai un rușinos nedrept înaintea soșului meū.

D-na. Cum, ce fel, eū să dau dreptate unui ginere? Nicī odată! Asta ar fi a desonora în persóna mea pe tóte sócrele din lume. Nicī odată, nu, nicī odată.

Lomb. (la o parte). Nu mai este de cât un singur mijloc de a scăpa cu fața cinstită din acéstă încurcătură. (Ese fără a fi observat de cei-lalți).

Gener. Dómna de Saint-Paulin ia séma! Fómea mă face nesimțitor, mă preface în o hienă, în un tigru, în un leū. Și vai de acela, care-mī

pică în ghiarele mele. Așa dară spune îndată, căci de unde nu, turbez ș'apoî... spune dar, spune...

D-na. Generale, sunt soția D-tale, și nu se vorbesce pe asemenea ton cu mine. Am fost și eu la bătălia de la Waterloo...

Gener. (la iute un blid de pe masă și-l trântesce jos).
Așa dară, foc.

D-na. (tot așa cu un blid). Foc,... și cu acest monstru am fost tocmai acum recununată din nou.

Gener. (blid). Și eu după o căsătorie de 50 de ani, m'am învoit a lua parte la acésta nebunie fără seamăn, of! — Central University Library Cluj

D-na. (blid). of!

Herm. Măman!

Gener. (se apropie de dómna). Veđi, Dómnă generalită, că nu-s un papă-lapte.

D-na. Nicî eu nu mă dau înapoî.

Gener. (aruncă éráși un blid jos). Nicî o farfurie, nicî un pahar nu va rămânea întreg, de nu vei dice.

D-na. Sfărîmă-să tótă lumea de mine, dar tot nu dic.

Gener. (dă furios în masă, pe care nu se mai află nimic afară de pánzetură). Bine dar, voi dice eu dar, de o

sută, de o miľă, de un milion de ori. Voiesc să răcnesc încât să crepe geamurile din tótă casa... ascultați (vreaĩ să-și aducă a minte) ascultați... Dar în fine, ce-a fost, ce n'ați voit să ȃiceti cu nici un preț?

D-na. A uitat... să nu i-o spuneți. Vai de acela, care-ĩ va spune fie chiar un singur cuvânt.

Gener. Of, sunt furios, acum nu-mĩ mai este de loc fóme, acum imĩ este sete.

Lomb. (reintră și merge în mijlocul sceneĩ). Am pus de s'a servit dejunul în odaia mea.

Toți. (cu bucurie). Ah!

Lomb. Pofitiți la masă. Dar în semn de împăcare să ȃicem cu toți.

Toți. (mototolind pânzătura și aruncându-o jos). Slavă Domnului, masa e pusă.

Cortina.

ERDÉLYI MŰZEUM

337 * 1904 APR. 30.

KÖNYVTÁRA.